

متن پرسش

سلام علیکم حضرت استاد جناب آقای طاهرزاده ، ضمن تمنای توفیق از خدای علیم ، در صورت امکان و صلاحدید به سوالات ذیل پاسخ دهید. ۱- قوه خیال با عالم خیال چه فرقی میکند؟ ۲- قوه عاقله با عالم عقل چه فرقی می کند؟ ۳- سیر نفس ناطقه قبل از دنیای مادی در چه عالمی یا عواملی میباشد؟ ۴- سیر نفس ناطقه مومن با شدت گرفتن نفس در دنیای مادی (کثرات) در چه عواملی میباشد؟ ۵- سیر نفس ناطقه بعد از مرگ در چه عواملی میباشد؟ ۶- آیا نفس در رویا و یا در عالم خیال و مثال شدت میگیرد و یا کامل میشود؟ ۷- نفوس حیوانات ویا نفوس غیر انسان بعد از مرگ در چه عالمی قرار میگیرند. آیا اصولاً آنها هم وجود مجرد هستند و باقی می مانند؟ ۸- آیا حیوانات هم قوه خیال و یا در عالم خیال سیر می کنند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- نفس ناطقه قوه‌ای دارد به نام قوه‌ی خیال مثل آن که قوه‌ای دارد به نام قوه‌ی باصره. حال همین‌طور که قوه‌ی باصره آنچه دیدنی و محسوس است را می‌یابد و ما را وارد عالم مبصرات می‌کند، قوه‌ی خیال هر آنچه وجود خیالی دارد را می‌یابد و ما را وارد عالم خیال می‌کند. البته اگر خیال ما تحت تأثیر عقل نباشد و واهمه به میدان بیاید، نفس ناطقه با خیالاتی ارتباط پیدا می‌کند که واقعی نیست و قوه‌ی واهمه ایجاد کرده در حالی که اولیاء الهی در عالم خیال خود با واقعیات روبه‌رو هستند که در مرتبه‌ی خیال می‌باشند ۲- عین همان حالتی که برای قوه‌ی خیال در عالم خیال هست برای قوه‌ی عاقله با عالم عقل مطرح است ۳- نفس ناطقه‌ی هرکس با شروع بدن در رحم مادر شروع می‌شود و قبل از آن به عنوان وجود علمی در علم خداوند بوده ولی وجود خارجی نداشته، حتی موقعی هم که در عهد الست با ربوبیت حضرت روبه‌رو شده با وجود علمی خود بوده و «لَمْ يَكُنْ شَيْئاً مَّذْكُوراً» شیئی قابل ذکری نبوده تا به عنوان یک شخص مطرح باشد ۴- یا در عالم توهم و یا در عالم خیال و یا در عالم عقل، بستگی دارد چه رویکردی را انتخاب کرده باشد ۵- نفس بعد از مرگ، همان عالمی را که انتخاب کرده ادامه می‌دهد و با رفع حجاب‌های مادی با شدت بیشتر با آنچه انتخاب کرده روبه‌رو می‌شود و ملکین عامل رفع حجاب متوفی می‌شوند ۶- هیچ‌کدام، صرفاً از جهتی رفع حجاب می‌شود که تعبیر قرآنی آن «توفی» است یا گرفتن انسان از توجهی که به بدن دارد ۷- نفس حیوانات نیز مجرد است ولی ظاهراً تشخص ندارند که هر حیوانی خودش باشد، بلکه هر حیوانی در صورت نوعیه‌ی خود محسوس می‌شود. مثل این که همه‌ی گوسفندها در نوع گوسفندی محسوس می‌شوند زیرا انتخاب خاصی

نداشته‌اند تا با شخصیت خاصی محشور شوند ۸- بلی نفس حیوانات نیز تا حدّ خیال مجرد است.
موفق باشید